

La pau de l'opinió pública

ALFONS BANDA (1944-2014)

Vicepresident de l'Institut Català Internacional per la Pau

PÉREZ DE ROZAS / ARXIU

Alfons Banda (segon per l'esquerra) a la Fundació per la Pau, al costat de Xavier Masllorens, el premi Nobel Sean McBride, Fèlix Martí i Joan Gomis als anys vuitanta

Va tenir clar des de molt jove que totes les guerres tenien conseqüències nefastes, a mercè de la seva pròpia experiència. A casa d'Alfons Banda Tarradellas, mort dijous als 69 anys, en sorgir durant la seva infantesa qüestions com la Guerra Civil, el maquis o la política en general, va dir en alguna entrevista, es produïen buits, silencis i moments tensos. Després de la guerra, el seu pare va ser condemnat a 30 anys de presó, però va complir poc temps perquè de seguida va morir a la presó. Això, va dir, potser va forjar el seu caràcter pacifista. Sobre aquesta pedra angular van anar encaixant altres influències que el van convertir en un lluitador per la pau.

Als anys setanta, aquest químic de formació i docent de professió es va sentir en el seu element amb personatges com Joan Gomis, Arcadi Oliveras o Alfonso Carlos Comín. Catòlics com ell i pacifistes convençuts. La seva feina com a responsable de centres de formació dels jesuïtes de Casp i de Sarrià el va convèncer de la importància de l'educació. A començaments dels vuitanta es va integrar a Justícia i Pau.

La influència clau, tanma-

teix, li va arribar de Sean McBride, premi Nobel de la Pau. El 1981, en la preparació del centenari de la casa dels jesuïtes a Barcelona, Alfons Banda va ajudar a organitzar una sèrie de conferències. Banda es va encarregar que hi participés McBride i exposés a Barcelona una de les seves idees força fonamentals: l'única arma per transformar la societat és l'opinió pública.

Banda es va identificar amb aquest principi i recordava el diàleg que va mantenir McBride amb una senyora en una de les seves conferències.

-Sóc una simple ciutadana. Què puc fer per la pau?

-Vostè és opinió pública.

I li va parlar de Solidarnosc quan ningú no coneixia Lech Walesa. "Jo no ho veuré, però vostès sí", va assegurar referint-se a la transcendència que tindria el líder polonès en la història contemporània.

Va constituir la Fundació per la Pau (actualment Fundipau) el 1983 i va ser un dels impulsors de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) de la Generalitat.

Banda no concebia que, tenint Catalunya una tradició de pactes, de pau i treva, no disposés d'una institució per fo-

mentar la pau. Aquesta obsessió es va fer realitat el 2007, quan es va fundar l'ICIP. Des del 2012 n'era el vicepresident.

"Era una persona de tarannà tranquil que sabia combinar convicció i anàlisi, una cosa no habitual; tenia molt clar que hi havia uns mínims dels que no es podia passar en la negociació, en el diàleg", recorda Rafael Grasa, president de l'ICIP.

Un dels assoliments, i no petit, de Banda va ser anar a l'arrel del problema. En la seva lluita contra la despesa militar va aconseguir sumar moltes universitats i investigadors perquè no fessin estudis sobre qüestions directament relacionades amb l'armament. Segons el seu raonament, si es fabriquen armes, es venen; si es venen, s'utilitzen; si s'investiga sobre armes, es fabriquen, es venen i s'utilitzen.

Alfons Banda va donar la seva última lliçó, magistral, de la manera com va viure la malaltia. Va dedicar el temps que li quedava als seus i a acabar alguns escrits.

El funeral es farà avui, a les 13.00 h al tanatori de les Corts i dijous vinent hi haurà una missa als Jesuïtes de Casp a les 20 h.

ISABEL RAMOS RIOJA